

VÀI "NÉT VUI"

trong sinh hoạt văn hóa tết trên thế giới

MINH HỮU

Tết ở một số nước Châu Á

Ấn Độ: Tết ở Ấn Độ (lễ hội Holi) vào ngày 15 tháng 2 Âm lịch. Nhà nào, làng nào cũng dự trữ củi, rơm rạ... để đốt những đống lửa từ đêm giao thừa 14 tháng 2. Người ta cắt cụt móng tay, móng chân quẳng vào lửa cùng với những vật bẩn thỉu khác của năm cũ. Các thùng nước bột pha đủ màu được đặt ở nhiều nơi để mọi người vẩy, té, đổ... nước màu lên người nhau khi gặp mặt - ai càng nhem nhuốc thì càng may mắn! Những cuộc vui và tiệc Tết rất linh đình trong tiếng reo hò: "Holi hai!" và men rượu "khang" (rượu ép từ lá cây).

Campuchia: Tết ở Campuchia (Chol Chnăm Thmây) vào trung tuần tháng Chett (tháng 5 theo lịch Khmer), tức vào khoảng ngày 12 - 15 tháng 4 Dương lịch. Nghi thức quan trọng nhất là mỗi nhà đều đắp 5 núi cát: Núi Mêru ở giữa (tượng trưng cho trung tâm vũ trụ) và 4 núi xung quanh ở các phía Đông - Tây - Nam - Bắc. Những nơi không có cát thì thay thế bằng gạo hoặc bánh, trái cây xếp chồng lên nhau...

Indônêxia: Tết ở Indônêxia được chuẩn bị từ khá sớm. Mọi người cùng nhau dựng những ngai thờ cao chừng 2 mét bằng gạo nhuộm đủ màu sắc, bằng quả dừa, lá dừa và cây mía để tế thần linh. Các sản phẩm thủ công mỹ nghệ sặc sỡ được bày trong nhà tế thần. Một đám rước lớn diễu hành qua khắp nơi rồi đem kiệu thần chìm xuống nước. Tiếp đó là các cuộc vui

tưng bừng đón mừng năm mới.

Iran: Tết ở Iran vào đúng ngày lập xuân và kéo dài 5 ngày. Mâm cỗ đầu năm gồm các món chay mang những ý nghĩa riêng: quả lê đại, hoa lan dạ hương, dấm, tỏi, nước chấm làm từ mầm lúa mì. Mấy quả trứng vẽ mẫu được đặt trên một tấm gương làm biểu tượng của ánh sáng và sức sống năm mới. Người ta tặng quà cho trẻ nhỏ, đọc kinh Koran, dành nhiều thời gian đi thăm hỏi, chúc mừng nhau.

Ixraen: Tết ở Ixraen (và của những người Do Thái nói chung) gọi là "Hanukkah", bắt đầu từ tối ngày 25 tháng Kislev theo lịch Do Thái (thường trùng với tháng 12 Dương lịch) và kéo dài trong 8 ngày. Mọi người vui chơi, ăn uống, múa hát tung bừng. Đêm giao thừa, cả gia đình thắp một ngọn nến trên chiếc đèn menorah. Bảy đêm tiếp theo, mỗi đêm thắp một ngọn. Sau đó, người ta đọc kinh, cầu nguyện rồi đem đặt cây đèn với 8 ngọn sáng rực này ở cửa sổ để chuyển lời chúc mừng năm mới của gia đình mình đến mọi người xung quanh.

Lào: Tết ở Lào (lễ hội Bunpimày) được tổ chức trong 3 ngày: 13 - 14 - 15 tháng 4 Dương lịch. Đây vừa là lễ hội cầu mưa mang tính Phật giáo, vừa là Tết năm mới. Mở đầu ngày hội, mọi người té nước cho Phật, sư sãi và những người già có uy tín nhất, rồi té nước chúc phúc cho nhau. Nhân dân nhiều địa phương còn làm lễ phóng sinh (thả chim, cá, rùa...), coi đây là việc thiện mừng năm mới. Buổi chiều tàn Tết, người

ta rủ nhau ra sông lấy cát về đắp thành những ngọn tháp nhỏ quanh gốc đa cổ thụ, đỉnh tháp cắm cờ đuôi nheo và giăng chỉ ngũ sắc; các sư đến đọc kinh cầu nguyện mong mọi người sang năm mới may mắn, thành đạt như những hạt cát trên đỉnh tháp!

Malaixia: Tết năm mới ở Malaixia mở đầu rất độc đáo với cuộc vui thi đấu lông công. Hai người đứng cách nhau khoảng ba, bốn mét, mỗi người cầm một cái lông công đẹp, lừa miếng rồi xông vào ngoáy mũi, ngoáy tai người kia, ai bị ngoáy mà bật cười trước là thua cuộc.

Mianma: Tết ở Mianma (lễ hội Thing Yan) kéo dài từ ngày 13 đến ngày 17 tháng 4 Dương lịch, vào tháng Tagu (tức tháng Giêng theo lịch Mianma). Đây là dịp lễ té nước và nó thật có ý nghĩa trong những ngày nóng bức nhất của xứ sở này. Mọi người ăn uống, vui chơi, múa hát rất tung bừng và té nước chúc phúc cho nhau. Thanh niên ngồi trên các xe hoa diễu hành khắp đường phố, còn người già thì đi thăm viếng chùa chiền.

Mông Cổ: Tết ở Mông Cổ (Sagaanxar) vào tháng Giêng Âm lịch và kéo dài 3 ngày. Phần

Minh Hữu: Vài nét vui trong sinh hoạt văn hóa tết...

lớn các món ăn Tết được chế biến từ sữa và trước lúc ăn, bát đĩa đều rửa sạch bằng sữa ngựa. Lễ uống trà đón xuân được tổ chức trang trọng: lúc giao thừa, người ta pha trà, rót chén đầu tiên đem ra sân, vẩy khắp 4 phía Đông - Tây - Nam - Bắc; chén thứ hai giành cho chủ nhà, rồi mới đến các chén khác mời khách... Sau đó, mọi người vui vẻ thưởng thức thịt cừu nướng và những sản phẩm được chế biến từ sữa.

Nêpan: Trước kia, Tết ở Nêpan vào khoảng 12 đến 15 tháng 4 Dương lịch. Mấy năm gần đây, người Nêpan (nhất là dân thành phố) chuyển sang ăn Tết vào ngày 1 tháng 1 Dương lịch. Họ đón Xuân mới bằng cách tụ tập uống rượu và đi chơi. Một số nơi tổ chức đua ngựa, leo núi, thăm viếng đền chùa...

Nhật Bản: Tết ở Nhật Bản vào mồng 1 tháng Giêng Âm lịch và được chuẩn bị khá sớm. Khắp nơi vang lên tiếng chày giã gạo gói bánh. Trước cửa nhà treo những cành thông buộc lẫn với lá tre - tượng trưng cho lòng chung thủy và ước vọng sống lâu, đồng thời căng thêm sợi dây rơm để xua đuổi những điều rủi

Lễ hội Xứ Thanh - Ảnh: Hoàng Minh Tường

ro. Đêm giao thừa, các ngân hàng đều làm việc tới khuya vì mọi người tin rằng, muốn may mắn thì phải trả hết nợ năm cũ. Lúc giao thừa, chuông chùa gióng giã 108 tiếng. Mồng 1 Tết, mọi người đi lễ chùa và thăm hỏi nhau, các cô gái ra đồng hái lộc... mồng 2, mọi công việc đầu tiên trong năm mới được tiến hành (học trò khai bút, cửa hàng mở cửa, dân miền núi làm lễ "vào rừng"...)

Philippin: Tết ở Philippin vào tuần thứ ba của tháng 1 Dương lịch, rất vui nhộn với lễ hội đầu năm Ati Atihan. Dịp Tết, người ta nô nức đổ về thành phố Kalibo trên đảo Ganay để tham gia vui chơi, múa hát, dự lễ hội cùng những người da đen rất độc đáo và hiếu khách.

Thái Lan: Trước đây, Tết ở Thái Lan (Songkram) cũng tổ chức vào thời gian như ở Lào và Campuchia, nhưng hiện nay chuyển sang mồng 1 tháng 1 Dương lịch. Từ chiều tối 31 tháng 12, người ta mở tiệc linh đình, kéo dài suốt đêm đến tận sáng hôm sau. Buổi sáng đầu năm, mọi người ra khỏi nhà dự các lễ hội Phật giáo: đi lễ chùa, dâng tặng phẩm cúng dường... để cầu phúc. Sau đó, họ nghe hoà thượng giảng kinh Phật, tham gia lễ hội té nước truyền thống rồi đi chúc mừng nhau.

Triều Tiên: Xưa kia, Tết ở Triều Tiên vào tháng 10 và tháng 11, gần đây mới chuyển dần sang mồng 1 tháng Giêng Âm lịch. Tết kéo dài hàng tuần với nhiều phong tục truyền thống đặc sắc: dán hình động vật lên cửa chính các công sở để cầu may, mời thầy pháp shaman đến cúng tế và xem bói, tổ chức đón trăng mọc... Mọi người thức suốt đêm giao thừa và câu chúc đầu năm được hoan nghênh nhất là: "Thưa ngài, ngài già lắm!" - người được chúc rất sung sướng vì thấy mình trường thọ!

Trung Quốc: Tết ở Trung Quốc vào mồng 1 tháng Giêng Âm lịch, được chuẩn bị trước đó hàng tháng và chính thức kết thúc vào mồng 5 tháng Giêng. Cũng giống như ở Việt Nam, trong những ngày Tết, người Trung Quốc họp mặt - thăm hỏi - chúc mừng nhau, lễ bái tổ tiên - đình chùa - đền miếu, mở hội thể thao - văn nghệ - tín ngưỡng, làm giò - bánh - mứt, chơi hoa - tranh - câu đối... Đặc biệt, đám rước bò đực làm bằng đất sét được tổ chức rất tưng bừng.

Xri lanca: Theo lịch của người Sinhalese, Tết ở Xri Lanca vào tháng 4 Dương lịch. Ngày

cuối năm cũ mọi người có hai việc phải hoàn thành: dọn sạch tro nơi bếp và gánh thật nhiều nước dự trữ (vì họ rất kiêng kỵ chuyện đầu năm mới mà đã hết nước trong nhà). Lần gánh nước cuối cùng, trước khi ra về, mỗi người đều thả xuống giếng một nhánh mai để tiễn biệt năm cũ. Sáng sớm mồng 1 Tết, tất cả con cháu tập trung đầy đủ, mỗi người cầm một nắm lá cây mùi thơm dâng tặng người già nhất trong nhà như lời chúc thọ năm mới và để tỏ lòng trân trọng, biết ơn.

Tết ở một số nước Châu Âu

Anh: Trước kia, Tết năm mới ở Anh vào ngày 1 tháng 3, từ năm 1752 chuyển sang ngày 1 tháng 1 Dương lịch như nhiều nước Châu Âu và Châu Mỹ. Trong đêm giao thừa, mọi người đánh bài đến tận 12 giờ rồi mỗi người viết ba điều ước tốt lành trên một mảnh giấy lụa riêng, đốt mảnh giấy ấy lấy tro hoà tan vào cốc sâm banh mới và uống cạn - tin rằng làm như thế thì ít nhất sẽ có một điều ước trở thành hiện thực.

Ba Lan: Dịp Tết, thanh niên Ba Lan thường tụ tập thành hội, kéo đến từng nhà hát vang bài Kolota. Đi đầu đoàn thanh niên vui vẻ ấy bao giờ cũng là một chàng trai mặt bôi đen, tay cầm đàn; những người theo sau thì hoá trang thành động vật, thánh thần và ma quỷ! Nhiều nơi còn giữ tục lệ: các cô gái cầm gậy gõ vào những ngôi nhà mình gặp để xua đuổi mọi điều xấu xa, rủi ro.

Bungari: Tết ở Bungari không thể thiếu cành thông trang trí (tượng trưng cho sức sống bền lâu) cùng món bánh mì đen chấm muối (thức ăn truyền thống). Mọi người tặng quà cho nhau. Trẻ con cầm cờ hoặc cành cây đến từng nhà, đập nhẹ vào lưng người lớn, vừa đập vừa chúc mừng năm mới, người bị đập phải mừng tuổi tiên, bị đập càng nhiều càng may mắn! Trong bữa ăn đầu tiên của ngày mồng 1 Tết, nhà nào cũng bày một cái bánh nướng to, nhân giầu sắn đồng tiền và hoa hồng, ai ăn phần bánh có đồng tiền thì sẽ giàu sang, còn ăn phần bánh có hoa hồng thì sẽ hạnh phúc trong tình yêu.

Côlônho và Uênx: Tết ở Côlônho và Uênx hiện nay vào ngày 1 tháng 1 (trước đây, Tết ở Côlônho vào ngày 1 tháng 11 Dương lịch). Đêm giao thừa, người Côlônho đốt nhiều đồng lửa to và nhảy múa quanh đó, còn người Uênx thì tổ chức hội hoá trang xong rồi cho trẻ con cầm

cảnh hoàng dương rải nước vẩy vào những ai chúng gặp để chúc.

Đan Mạch: Ở Đan Mạch, mọi nhà đều gom giữ các mảnh vỡ đồ vật. Đêm giao thừa, người ta lặng lẽ đem những mảnh vỡ đó đặt trước cửa nhà bạn mình như một lời chúc may mắn. Sáng ra, cửa nhà ai nhiều mảnh vỡ chứng tỏ người ấy nhiều bạn bè và rất được bạn bè quý mến.

Đức: Xưa kia, Tết ở Đức trùng với lễ Phục sinh, từ năm 1310 trùng với Noel và từ năm 1691 mới chuyển sang ngày 1 tháng 1 Dương lịch. Chiều ngày 31 tháng 12, nam giới tụ tập ở các quán, ăn uống và chơi cờ bạc đến tận đêm. Lúc giao thừa, người ta bắn pháo mừng, đem nấu chì đổ vào cốc nước rồi nhìn hình dạng miếng chì trong nước và đoán vận hạn năm tới của mình. Các nông dân cắm mảnh sành lên vỏ cây như một lời cảm ơn những gì cây cối đã cho họ trong năm qua.

Italia: Đêm giao thừa, người Italia ăn nho, bánh, tổ chức nhiều cuộc vui rồi xuất hành với quan niệm: nếu gặp người già, người gù thì sẽ may mắn cả năm và ngược lại - sẽ xui xẻo nếu gặp phải trẻ con, tu sĩ! Khi chúc Tết nhau, thường phải kèm theo bài hát, câu hát năm mới. Thời tiết 12 ngày đầu năm được coi là tương ứng với thời tiết 12 tháng trong năm.

Hunggari: Trong bữa ăn đầu năm của người Hunggari, nhất thiết phải có món súp cá chép và thịt thỏ hoặc thịt hươu cao cổ. Họ cho rằng, ăn canh cá, mọi buồn phiền trong năm cũ sẽ bị cuốn trôi theo dòng nước; còn thịt hươu, thịt thỏ sẽ tăng cường sinh lực để năm mới sống và làm việc mạnh mẽ hơn, hiệu quả hơn. Dịp Tết họ kiêng ăn thịt gà, vịt, ngan, ngỗng cùng các loài chim khác vì sợ chúng mang hạnh phúc của mình bay đi!

Hy Lạp: Ở Hy Lạp, lúc giao thừa, người mẹ trong gia đình bước ra sân lấy quả lựu đập mạnh vào tường nhà. Năm mới, gia đình sẽ gặp nhiều may mắn, hạnh phúc nếu hạt lựu văng tung toé khắp sân.

Nga: Trước đây, Tết ở Nga vào tháng 3, từ năm 1700 mới chuyển sang ngày 1 tháng 1 Dương lịch theo lệnh của Nga hoàng Pie I. Mọi nhà đều bày những cây thông năm mới tuyệt đẹp và làm món bánh nướng cổ truyền (Kulebeak). Suốt đêm giao thừa, người ta ăn uống, múa hát, chúc sức khoẻ và tặng quà cho nhau.

Minh Hửu: *Vài "nét vui trong sinh hoạt văn hóa tết..."*

Pháp: Từ năm 1564, người Pháp đón Tết vào ngày 1 tháng 1 Dương lịch. Tại miền Đông nước Pháp, lúc giao thừa người ta ngậm đồng tiền vàng với hy vọng sẽ phát đạt, giàu sang trong năm mới. Tại miền Tây nước Pháp, có tục lệ: thanh niên nam nữ dắt nhau vào rừng tìm cây tầm gửi trong buổi chiều cuối năm - anh chàng nào tìm thấy, mang về trước tiên thì được coi là "vua tầm gửi" và suốt ngày mồng 1 Tết được quyền ôm hôn những cô gái đẹp đi qua nhà mình. Ở thủ đô Paris, người ta cho rằng, trong lần xuất hành đầu năm mà gặp 1 hoặc 3 người lính thủy thì sẽ may mắn... Mâm cỗ Tết khá thịnh soạn và khó thể thiếu hai thứ: quả hồ đào (tượng trưng cho sự tốt lành) và củ hành (gia vị chủ yếu). Người Pháp còn dự báo thời tiết năm mới qua những lát hành trộn muối ngâm dấm.

Sec và Xiôvakia: Tết ở Sec và Xiôvakia vào cuối tháng 3 Dương lịch. Tại Xiôvakia, các chàng trai cầm bình nước tìm đến những cô gái họ yêu quý để té nước như một cách chúc năm mới và bày tỏ tình cảm, còn các cô gái cũng chuẩn bị những quả trứng (đã luộc hoặc hút hết ruột) vẽ nhiều màu để tặng lại những chàng trai tới thăm mình. Tại Sec, có tục lệ tìm công dân đầu năm do cửa hàng bách hoá thiếu nhi tiến hành, theo đó những em bé sinh vào mồng 1 Tết sẽ được công nhận là "công dân đầu năm" và được tặng những giải thưởng lớn.

Tây Ban Nha: Lúc giao thừa mỗi người ăn 12 quả nho hoặc nuốt 1 hạt nho lấy may. Nhiều lễ hội truyền thống độc đáo của người Tây Ban Nha cũng được cử hành trong dịp Tết như hội đấu bò tót và lễ đẩy vua xuống nước!

Xcôtlên: Trước đây, Tết ở Xcôtlên vào tháng 3, từ năm 1600 chuyển sang ngày 1 tháng 1 Dương lịch. Đêm giao thừa, người ta đốt hình nộm rơm tượng trưng cho năm cũ (ngư dân thì đốt thuyền cũ). Khách đến xông nhà thường mang theo chai Visco và bánh kiêu mạch để phân phát cho mọi người, cùng thanh củi hoặc than để ném vào bếp lò đang cháy của gia chủ. Dân miền núi thì có tục lệ dùng cây nhựa ruồi đánh vào nhau đến chảy máu với quan niệm cứ mỗi giọt máu chảy ra thì người bị đánh sẽ sống lâu thêm một tuổi!

Tết ở một số nước Châu Phi

Ai Cập: Người Ai Cập đón Tết không theo ngày tháng cố định mà theo mức sông Nile- khi

nước sông dâng cao, ngập lụt nhiều nơi họ mới làm cỗ mừng năm mới. Thời cổ, họ uống rượu hòa máu người, còn bây giờ thì dùng phẩm hồng thay. Sông Nile có tầm quan trọng đặc biệt với dân Ai Cập và họ tin rằng, nước dâng ngập, sau khi rút đi sẽ làm cho đất thêm màu mỡ, cuộc sống thêm hạnh phúc.

GaNa: Tết đến, người Gana dựng trên đường phố cũ những căn nhà nhỏ bằng lá cọ có trang trí đèn sáng để thanh niên tự do đến đây vui chơi, múa hát. Lúc giao thừa, những ai năm cũ có chuyện xích mích đều phải tìm đến nhau làm lành và tha lỗi. Theo tục lệ cổ truyền, nửa đêm người ta đứng dậy hò la - ai trong năm cũ rủi ro thì la khóc tống tiễn, gặp may mắn thì reo hò vui mừng! Mờ sáng họ xuất hành, đến thăm hỏi, chúc mừng nhau và ôn lại kỷ niệm một năm qua.

Kênia: Dịp Tết, người Kênia dựng cành thông trong nhà. Ai ở gần sông thì đón năm mới bằng cách nhảy xuống nước tắm hoặc chơi chèo thuyền. Khách đến mừng xuân được chủ mời những món ăn ngọt (phổ biến nhất là chuối nấu với mật).

Madagaxca: Người Madagaxca đón Tết với một tục lệ độc đáo: trong ngày đầu năm, các đôi vợ chồng đem đuôi gà tặng cha mẹ hai bên gia đình để bày tỏ lòng tôn kính; còn bạn bè tặng nhau chân gà thể hiện sự quan tâm và mối quan hệ tốt đẹp.

Marốc: Tết ở Marốc (Asura) vào khoảng ngày 10 tháng 1 Dương lịch. Mọi người mặc rất đẹp, đến các đền thờ Hồi giáo lễ bái trước khi tổ chức những cuộc vui. Khách lữ đường được chủ nhà mời vào ăn Tết và tiếp đãi cực kỳ nồng hậu. Người Marốc uống chè Tết với 2 ấm: 1 ấm pha chè hảo hạng, ấm kia chứa đựng nước thơm (bạc hà, ngải cứu...); chủ nhà lần lượt rót nước chè rồi thêm nước thơm vào cốc - ít nhiều tùy theo khẩu vị khách.

Nam phi: Tết ở Nam Phi có sự hòa trộn nghi thức giữa người da trắng với người da đen và giữa các bộ tộc, nhưng mỗi bộ tộc vẫn giữ phong tục riêng. Ví như bộ tộc Zulu (bộ tộc lớn bậc nhất ở Nam Phi) tế thần năm mới bằng một con bò đen, rồi tổ chức ăn uống và chia thóc.

Tết ở một số nước Châu Mỹ

Achentina: Đêm giao thừa, người Achentina đặt vào gầm giường 3 củ khoai tây - trong đó có 1 củ gọt hết vỏ, 1 củ gọt một nửa

và 1 củ chưa gọt. Lúc giao thừa họ tỉnh dậy, nhắm mắt nhặt nhanh lấy một củ - vừa như lời chào đầu năm, vừa để đoán vận hạn của mình. Nếu vớ phải củ chưa gọt vỏ thì mọi chuyện trong năm sẽ tốt đẹp, củ gọt một nửa - bình thường, củ gọt hết - rủi ro và nguy hiểm.

Cuba: Lễ đón năm mới tổ chức ở cả trong nhà lẫn ngoài đường. Mọi người vui vẻ chuyện trò, múa hát bên các bàn bánh kẹo đầy ắp bày trước hiên nhà. Trẻ con đứng trên tầng cao té nước xuống đường để tẩy sạch những rủi ro năm cũ. Lúc giao thừa mỗi người ăn 12 quả nho hoặc cứ 12 người uống chung 1 cốc rượu nho theo nhịp chuông đồng hồ (mỗi tiếng chuông kêu, một người kịp uống 1 ngụm rồi chuyển cốc cho người bên cạnh).

Ecuađo: Đúng lúc giao thừa, người chủ hộ đọc số tổng tiễn năm cũ. Nội dung bài số chủ yếu báo cáo các mâu thuẫn nội bộ của gia đình trong năm qua. Đọc xong thì đốt tờ số - mọi người đều tin tưởng ngọn lửa sẽ đốt sạch các lục đục, bất hoà, rủi ro để đón nhận năm mới tốt lành, êm ấm và hạnh phúc.

Mêhicô: Một năm của người da đỏ ở Mêhicô chỉ có 360 ngày, chia làm 18 tháng nên 5 ngày "thừa ra" được coi là Tết. Những ngày đó không thuộc năm mới cũng chẳng thuộc năm cũ nên họ tha hồ vui chơi, không cần nhớ tới quá khứ mà cũng chẳng phải lo cho tương lai. Đêm giao thừa, nhiều máng cho chim ăn do trẻ con làm được đem đặt ở vườn hoa, người lớn thì bán đồ chơi dân tộc cho các gia đình nghèo... Khi những cuộc vui kết thúc, mọi người hò reo đập võ quả cầu to đựng đầy bánh kẹo, phân phát làm quà cho trẻ con.

Mỹ: Tại miền Tây nước Mỹ, nhiều nơi vẫn duy trì quan niệm: đêm giao thừa, nếu người đàn ông nào ôm được một cô gái sẽ được may mắn trong năm mới! Tại miền Bắc nước Mỹ (vùng bán đảo Alaska), thổ dân Eskimo có tục lệ đến nhà nhau chúc mừng năm mới với món quà là hai con cá to.

Vênêxuêla: Dịp Tết, dân thuộc bộ tộc Olampi thường vẽ mặt trời rồi dạo chơi khắp làng. Mỗi người cầm một tượng vị thần năm cũ làm bằng cỏ. Họ chào tượng thần rồi buộc tượng vào miếng vải hoặc mảnh sành để từ giã những buồn phiền, rủi ro năm cũ.